

Taxon Physostegia virginiana

Název taxonu	Physostegia virginiana
Vědecký název taxonu	Physostegia virginiana
Jména autorů, kteří taxon p...	(L.) Benth
Odrůda	‘Bouquet Rose’
Český název	řetězovka viržinská
Synonyma (zahradnický pou..	Physostegia speciosa Sweet, Physostegia imbricata Hook.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	subsp. virginiana
Nadřazená kategorie	Physostegia

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a Severoamerická atlantická oblast (východ SA)
Biogeografické regiony - po..	po celém severoamerickém východě z Manitoby a Quebecu po Tennessee (var. virginiana) a Texas (var. praemorsa)

Zařazení

Fytocenologický původ	pelochtofyt, taphrofyt - břehy jezer a vodních toků, příkopy a mokřiny (var. virginiana); psilofyt, chledofyt - prémie, kamenitá lada, okraje cest (var. praemorsa)
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Diza - divoce rostoucí trvalka záhonového charakteru

Popisné a identifikační znaky

Habitus	vzpřímená trvalka až 1.5 m vysoká
Kořen	adventivní, provazovité, bílé - z bohatě větvených, výběžkatých oddenků
Výhony	vzpřímené, zpravidla nevětvené, hranaté, lysé, vstřícně olistěné
Listy	úzce vejčité, elipčité nebo lineární s okraji zpravidla ostře zubatými, přes 0.1 m dlouhé, svrchní redukované, svěže zelené, lysé
Květenství	drobně žláznaté, chudě větvené hrozny s protistojnými květy v paždí dvojice listenů
Květy	souměrné, různobalné, pětičetné, srostloplátečné, nafoukle trubkaté a dvoupyské, purpurové nebo bílé
Plody	drobné trojúhlé tvrdky bez okrasné hodnoty

Semena	(vysévají se celé tvrdky)
Možnost záměny taxonu (+..	zaměnitelná s podobnými, prakticky však nepěstovanými druhy jako <i>Ph.angustifolia</i> Fern., <i>Ph. purpurea</i> (Walt.) Blake nebo <i>Ph. pulchella</i> Lundell (všechny s nežláznatými květenstvími)
Dlouhověkost	dlouhověká; kultury k řezu je lépe každé dva-tři roky dělením zmlazovat
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Červenec
Konec doby kvetení	Říjen
Doba kvetení - poznámka	kvetení odrůdově závislé - rané odrůdy od července do září ('Summer Spire', 'Summer Snow'), pozdní v září a říjnu ('Vivid', 'Wassenhove')
Remontování - poznámka	běžně kvete v červnu a červenci, příležitostná květenství až do podzimu

Doba zrání

Doba zrání - poznámka	zralost pro řez kvetoucích stonků: při plném vybarvení čtvrtiny poupat v hrozu nebo při otvírání prvních kvítků (VBN)
Druhá sklizeň - poznámka	výnosy v prvním roce 6-10, ve druhém asi dvacet, ve třetím až třicet kvetoucích stonků z rostliny

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - poznámka	heliofyty - v kulturách pod sklem min. 40-50 klux
Faktor tepla	mrazuvzdorná do -38°C (USDA)
Faktor vody	mezofyt až xerofyt
Faktor půdy	propustná, ale stále vlhká, dostatečně vyvápněná (pH 6.4-7.2)
Faktor půdy - vápnomilný	✓
Faktor půdy - poznámka	upřednostňuje živinami bohaté půdy - v předjaří každoročně 8 kg plného hnojiva na ar, v půli léta další 4 kg

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	kvetení
Použití - pro trvalky	VPp - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, Z - Záhon a OV - Okraj vody
Použití	záhonová trvalka, také kultury k řezu květů
Choroby a škůdci	Erysiphe (Neoerysiphe)

Doporučený spon pro výsad.. v menších skupinkách 5-6 (pro brzké zapojení porostu při kratší životnosti a v nekrytých kulturách k řezu až 8-10) rostlin na m2

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Dělení trsů a Množení oddělky
Množení - poznámka	výsevem pouze odrůdy 'Grandiflora Rosea', 'Schneekrone', 'Crystal Peak White' - asi 5g osiva k dopěstování tisíce rostlin, doporučována stratifikace (4°C po šest týdnů), poté klíčí do tří-čtyř týdnů (20°C)
Konečné hrnky	ve školkách 12 cm nebo 16 cm kontejnery
Retardace	přirychlování v hrnkách - při vysoké hustotě rostlin uniconazol (Concise, Sumagic) nebo daminozid Alar, Dazide)
Květní tvorba	dlouhodobě s kritickou délkou dne 12-16 h (odrůdově závislé, méně u bílých odrůd); vernalizace není nutná, má ale příznivý vliv na růst stonků
Reakční doba	možné přirychlení zhruba o týden nakrytím folií koncem března; květnovým seřezáním porostů možný přesun kvetení k závěru léta; skleníkové kultury (14 rostlin /m2) nakvétají při 16°C po 12-14 týdnech
Doba kultivace	rostliny vysévané v únoru kvetou z květnových výsadeb v témže roce - k víceletým výsadbám lépe vysévat v květnu nebo červnu s výsadbami v září; prodejeschopné nekvetoucí rostliny 6-8 týdnů (12 cm hrnky) nebo 10-12 týdnů (16 cm) po nahrnkování; rychlení odrůdově závislé: 'Summer Snow' 10 týdnů, 'Vivid' až 15 týdnů.
Odrůdy	půl druhého tuctu odrůd lišících raností, vzrůstem (kompaktní 'Vivid', 'Crystal Peak White'), zbarvením květů (bílé 'Crown Snow', 'Crystal Peak White', Summer Snow', růžová 'Vivid', purpurové 'Tresahor Wonder' a 'Bouquet Rose') i listů 'Olympic Gold', 'Variegata'.

Ostatní

VBN statistiky	prostřednictvím VBN prodáno ročně přes 400 tisíc kvetoucích stonků s celkovým obratem zhruba 35 tisíc eur
Poznámka	pěstované rostliny jsou proměnlivější než nativní populace a mnohdy jde o hybridy mezi oběma poddruhy
Odkazy	Cantino P.D., Rollins R.C. (1982): A monograph of the genus Physostegia. Contrib. Gray Herbarium 211: 1-105; Beattie D.J. & al (1989): The effects of photoperiod and temperature of flowering of Physostegia virginiana 'Summer Snow' and 'Vivid' as potted pl

